

Til: Politidistrikt og særorgan
Dato: 09.01.2023
Vår referanse: 22/57888 - 32
Saksbehandler: Øystein Sehl

Forhåndsmelding fra fører av sjøfartøy til politiet om reisende og mannskap

Politidirektoratet gir retningslinjer for plikten til å gi forhåndsmelding for fører (transportør) av sjøfartøy på vei til eller fra indre farvann eller havn. Direktoratets adgang til å gi retningslinjer følger av grenseforskriften § 4-10 tredje ledd.

Denne retningslinjen erstatter UDIs retningslinje om forhåndsmelding (UDI 2015-014).

1. Innledning

Etter grenseloven § 16 og grenseforskriften § 4-10 skal fører av sjøfartøy som skal passere grensen på vei til eller fra norsk havn gi politiet forhåndsmelding om reisende (passasjerer) og mannskap¹, samt eventuelle blindpassasjerer. Slik forhåndsmelding skal når det er mulig gis senest 24 timer før sjøfartøyet anløper/forlater havnen. For sjøfartøy som skal passere grensen på vei fra norsk havn skal det gis en oppdatert avgangsmelding som i tillegg inneholder tidspunkt for avgang.

Plikten til å gi forhåndsmelding gjelder for fører av alle kategorier sjøfartøy som passerer grensen i forbindelse med at det anløper eller forlater norsk havn, med mindre annet følger av punkt 2 i denne retningslinjen.

Forhåndsmelding skal gis på standardisert skjema som sendes elektronisk i Kystverkets portal SafeSeaNet Norway (SSN N). I punkt 3 gir Politidirektoratet nærmere retningslinjer for hvordan forhåndsmelding skal gis.

Fører av turistskip (cruiseskip) skal i tillegg til forhåndsmelding sende skipets rute (seilingsplan) og cruisets program til politiet straks dette er fastsatt, og der det er mulig senest 24 timer før skipet anløpet hver enkelt havn. SafeSeaNet er ikke tilrettelagt for melding av seilingsplan eller program, men slik melding kan sendes politiet på annen måte, for eksempel e-post.

¹ Grenseloven og -forskriften omtaler det som melding om reisende og mannskap, men meldingen omtales også som passasjer og mannskapslistene (eventuelt pax og crew).

Med passering av grensen menes i denne retningslinjen kryssing av territorialgrensen. Det betyr at fører av sjøfartøy som seiler mellom to norske havner uten å passere territorialgrensen ikke skal gi forhåndsmelding.

Manglende overholdelse av meldeplikten kan medføre straff etter grenseforskriften § 6-1 første ledd bokstav d.

2. Unntak fra plikten til forhåndsmelding

Selv om sjøfartøyet etter bestemmelsene under er unntatt fra plikten til forhåndsmelding, skal fører straks underrette politiet om alle endringer i besetningens sammensetning eller antall passasjerer. Dette er for at politiet skal kunne foreta inn- og utreisekontroll.

Unntak fra plikten til å gi forhåndsmelding bortfaller dersom sjøfartøyet har blindpassasjerer om bord.

Førere av enkelte kategorier sjøfartøyer er unntatt fra plikten til forhåndsmelding, og det gjelder følgende:

Ferger

Førere av ferger som går i direkte og regelmessig rute mellom Norge og et annet Schengenland unntas fra plikten til å gi forhåndsmelding til politiet etter grenseforskriften § 4-10.

Fører av slik ferge kan likevel ilegges plikt til å gi forhåndsmelding dersom risikoen for ulovlig innvandring eller grensekryssende kriminalitet tilsier det. Plikt til forhåndsmelding kan også ilegges ved gjeninnføring av midlertidig grensekontroll på indre Schengengrense etter reglene i Europaparlaments og rådsforordning (EU) 2016/399 om bevegelsen av personer over grenser (Grenseforordningen). Politiet fatter beslutning om å ilegge plikt til å gi forhåndsmelding.

Lystfartøyer

Førere av lystfartøyer som kommer direkte fra et Schengenland unntas fra plikten til å gi forhåndsmelding til politiet etter grenseforskriften § 4-10.

Fører av slikt lystfartøy kan likevel ilegges plikt til å gi forhåndsmelding dersom risikoen for ulovlig innvandring eller grensekryssende kriminalitet tilsier det. Plikt til forhåndsmelding kan også ilegges ved gjeninnføring av midlertidig grensekontroll på indre Schengengrense etter reglene i Europaparlaments og rådsforordning (EU) 2016/399 om bevegelsen av personer over grenser. Politiet fatter beslutning om å ilegge plikt til å gi forhåndsmelding.

Militære fartøyer

Førere av norske militære fartøyer unntas fra plikten til å gi forhåndsmelding til politiet etter grenseforskriften § 4-10.

For førere av fremmede militære fartøyer gjelder forskrift av 2. mai 1997 nr. 396 om adgang til og opphold på norsk territorium under fredsforhold for fremmede militære og sivile statsfartøyer. Pliktene etter denne forskriften trer i stedet for plikten til forhåndsmelding etter grenseforskriften § 4-10.

Kystfiskefartøyer

Et kystfiskefartøy er i denne sammenheng et sjøfartøy som er registrert i et EU- eller Schengenland, som driver fiske, og som daglig eller innen 36 timer fra avgang vender tilbake til norsk havn uten å i mellomtiden ha anløpt havn i et land som ikke deltar i Schengen-samarbeidet.

Førere av kystfiskefartøyer som beskrevet over, unntas fra plikten til å gi forhåndsmelding til politiet etter grenseforskriften § 4-10. Fører av nevnte kystfiskefartøy kan likevel ilegges plikt til å gi forhåndsmelding dersom risikoen for ulovlig innvandring eller grensekryssende kriminalitet tilsier det. Dette gjelder særlig hvis kystfiskefartøyet opererer i nærheten av et tredjelandts kystlinje. Plikt til forhåndsmelding kan også ilegges ved gjeninnføring av midlertidig grensekontroll på indre Schengengrense etter reglene i Europaparlaments og rådsforordning (EU) 2016/399 om bevegelsen av personer over grenser. Politiet fatter beslutning om å ilegge plikt til å gi forhåndsmelding.

3. Nærmere om rutiner for forhåndsmelding til politiet

3.1 Elektronisk melding

Fører av meldepliktig sjøfartøy skal gi elektronisk forhåndsmelding til politiet i Kystverkets portal SSN N. Informasjonen blir automatisk videreformidlet til politiet.

Standardisert skjema skal benyttes, og finnes i portalen ved å krysse av for «Deliver Police Notification» i det innledende «Notification Registration»-bildet. Det godkjente formularet for mannskapsliste (crew list) og passasjerliste (passenger list), blir da tilgjengelig i SSN N.

3.2 Unntak fra bruk av SSN N

Dersom særlige omstendigheter gjør det umulig å sende forhåndsmelding gjennom SSN N, skal melding sendes direkte til det politidistriktet sjøfartøyet skal anløpe eller forlate.

Informasjon om godkjente grenseovergangssteder i politidistriktene, er tilgjengelig på politiets nettsteder (politiet.no), og følger som vedlegg til Politidirektoratets retningslinjer for gjennomføring og planlegging av grensekontroll ("Grensekontrollrundskrivet").

Med hilsen

Ingrid Dagestad
Seksjonssjef

Øystein Sehl
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent uten signatur.